

UUDISED

VALLAVALITSUSE ISTUNGI KOKKUVÕTE

Türi vallavalitsus 21. oktoobril:

*pikendas ühe munitspaalkorteri üürilepingut ja andis loa teise isiku munitspaalkorterisse majutamiseks;

*nõustus Türi-Alliku külas asuva Hirveotsa maaüksuse kaheks katastriüksuseks jagamisega ja määras jagamisel tekkivatele katastriüksustele koha-aadressid järgmiselt:

1) katastriüksuse, mille suurus pärast jagamist on 3672 m², koha-aadressiks Järva maakond, Türi vald, Türi-Alliku küla, Hirveoja;

2) katastriüksuse, mille suurus pärast jagamist on 7344 m², koha-aadressiks Järva maakond, Türi vald, Türi-Alliku küla, Hirveotsa;

*nõustus Vilita külas ja Särevere alevikus asuva katastriüksuse Türi Kõrgem Põllumajanduskool maatükk 3-e kaheks katastriüksuseks jagamisega ja määras jagamisel tekkivatele katastriüksustele koha-aadressid järgmiselt:

1) katastriüksuse, mille suurus pärast jagamist on 2523 m², koha-aadressiks Järva maakond, Türi vald, Särevere alevik, Melteri;

2) katastriüksuse, mille suurus pärast jagamist on 168,4 ha, koha-aadressiks Järva maakond, Türi vald, Vilita küla, Türi Kõrgem Põllumajanduskool maatükk 3;

*nõustus Poaka külas asuva AS-le TAC-Ettevõtted kuuluva Tugasaare maaüksuse kaheks katastriüksuseks jagamisega ja määras jagamisel tekkivatele katastriüksustele koha-aadressid järgmiselt:

1) katastriüksuse, mille suurus pärast jagamist on 48,30 ha, koha-aadressiks Järva maakond, Türi vald, Poaka küla, Tugasaare;

2) katastriüksuse, mille suurus pärast jagamist on 18779 m², koha-aadressiks Järva maakond, Türi vald, Poaka küla, Võõrahansu;

*väljastas OÜ-le Sulavesi Põikva külas Mäe maaüksusele puurkaevu rajamiseks projekteerimistingimused;

*väljastas OÜ-le Sulavesi Pala külas Tamme maaüksusele puurkaevu rajamiseks projekteerimistingimused;

*väljastas Põikva külas Maarja maaüksusele puurkaevu rajamiseks projekteerimistingimused;

*väljastas Mäeküla külas Rehela maaüksusele veetorustiku ehitamiseks kirjaliku nõusoleku. Veetorustik rajatakse maaüksusel olemasoleva elamu ning kaevu vahele;

*väljastas OÜ-le Jaotusvõrk ehitusloa Rassi külas Peedi talu maaüksuse elektrivõrguga liitmiseks vajalike elektrirajatiste ehitamiseks;

*otsustas hüvitada õpilaste kooli viimiseks ja koolist koju toomiseks septembris tehtud kulutused 21-le taotlejale kogusummas 18 697 krooni;

*nimetas Kesklinna lasteaia hoolekogusse Türi valla esindajaks vallavalitsuse lastekaitsepsialisti Irene Virkoja ja kinnitas Kesklinna lasteaia hoolekogu koosseisu: Riina Järva, Liina Lehis, Evi Avila, Kadri Meister, Sirle Võtti, Katrin Vooremäe, Viivika Noodla, Margo Rhede, Irene Virkoja;

*nimetas Lokuta lasteaia hoolekogusse Türi valla esindajaks vallavalitsuse sotsiaaltöõpsialisti Kaja Kuzovnikova ja kinnitas Lokuta lasteaia hoolekogu koosseisu: Aina Lee, Ülle Leesmaa, Evelyn Siimsoo, Kersti Aasaväli, Kaja Kuzovnikova;

*nimetas Oisu lasteaia Kelluke hoolekogusse Türi valla esindajaks vallavalitsuse sotsiaaltöõpsialisti asendaja Tiiu Kaera ja kinnitas hoolekogu koosseisu: Ülle Kurg, Jarmo Elias, Jana Väkräm, Malle Maasalu, Tiiu Kaer;

*nimetas Kabala lasteaia hoolekogusse Türi valla esindajaks vallavalitsuse sotsiaaltöõpsialisti Olga Laanepuu ja kinnitas hoolekogu koosseisu: Viivika Lepp, Kersti Kangur, Külli Huopola, Betti Meister, Olga Laanepuu;

*nimetas Särevere lasteaia Kurepesa hoolekogusse Türi valla esindajaks vallavalitsuse sotsiaaltöõpsialisti Mai Jassoni ja kinnitas hoolekogu koosseisu: Heike Eslas, Sulo Särkinen, Kristiina Rattasepp, Ringa Valling, Mai Jasson;

*nimetas Türi-Alliku lasteaia hoolekogusse Türi valla esindajaks vallavalitsuse sotsiaaltöõpsialisti Mai Jassoni ja kinnitas hoolekogu koosseisu: Taso Talvoja, Andres Ivanov, Roman Murga, Eve Tammekänd, Mai Jasson;

*andis loa asenduskodus elava lapse viibimiseks sugulase perekonnas, andis nõusoleku alaealise kinnisasja võõrandamiseks, lõpetas kahele vallakodanikule määratud hoolduse, otsustas mitte pikendada ühe sotsiaalkorteri üürilepingut, andis üürile kaks sotsiaalkorteri;

*lubas Türi vallavanema Toomas Marrandi ajavahemikuks 27. oktoober - 16. november 21 päevaks puhkusele ja peatas puhkusele viibimise ajaks Toomas Marrandi teenistussuhte Türi vallavanemana, teda asendab kõigi õiguste ja kohustustega abivallavanem Enn Mäger.

KERSTI VIILUP
vallavanema nõunik

90 aastat Oisu raamatukogu

Oisu raamatukogule pandi alus Retla Rahvaraamatukogu Seltsi raamatukogu (1918-1940) asutamisega 1918. aasta sügisel. Raamatukogu asukohaks oli Retla koolihoone, nn „punane koolimaja“.

Retla Rahvaraamatukogu Seltsi raamatukogu oli Türi kihelkonna Alliku valla esimene eraraamatukogu. Seltsi liikmeskonna moodustasid tolleaegse Alliku valla Retla küla elanikud. Seltsi esimeheks oli algusaastail Hans Estenthal, raamatukoguhoidjaks kesk-kooliharidusega õpetaja Magnus Tsaan ja kirjatoimetajaks Karl Tarius. Selts oli elujõuline, 1926. aastal oli seltsil liikmeid 130. Seltsil oli oma segakoor, orkester, näitegrupp. Seltsiliseks tegevuseks, et raamatukogu tegevuseks raha teenida, vajas selts hädasti rahvamaja. 1929. aastal oli seltsi huviorbiidis rahvamaja ehitamise küsimus, mis kerkis üles Järvamaa rahvamajade võrgu kava koostamisega, kus oli planeeritud Alliku valda kaks rahvamaja: Alliku ja Retla rahvamajad. Retla Rahvaraamatukogu Selts andis oma nõusoleku rahvamaja ehituse toetuseks rahaliselt. Koosolekul tehti ettepanek mitte ehitada iseseisvat rahvamaja Retla külasse, vaid koos Retla algkooliga, tingimusega, et vald ehitaks puuduva otsa koolimajale juurde koos saali ja paigalseiva näitelavaga, kus rahvaraamatukogu seltsil oleks ka õigus pidusid, kursusi, näitemängu, laulu ja muusika harjutusi korraldada.

Seltsi raamatukogust võisid raamatuid tarvitada kõik soovijad, lugemistuba ruumi vähesuse tõttu ei olnud. Raamatukogu oli avatud kaks korda nädalas, kolmapäeval ja pühapäeval. Lugeja võis raamatut oma käes pidada kaks nädalat, laenutusaja ületamise eest trahvi ei võetud. Esimesed raamatud raamatukogule saadi 1919. aastal.

1933. aastal oli Alliku vallas 2056 elanikku ja kolm raamatukogu: Tännasilma Hari-

dusseltsi avalik raamatukogu (varasem nimetus Tännasilma Lugemisring, asutatud 1919) oli vallas kõige väiksem kuni 500 raamatuga, Alliku valla avalikus raamatukogus (asutatud 1926 ja ov ülalpidamisel) oli 501-1000 raamatut ja Retla Rahvaraamatukogu Seltsi avalikus raamatukogus oli valla kõige suurem eraraamatukogu - 1001-2500 raamatut.

Avalikkude raamatukogude seadusega (ARSi rakendamise 1. 01. 1925) algas uus ajajärk raamatukogunduses, kohustati kohalikke omavalitsusi asutama ja ülal pidama raamatukogusid ning saadi tuge riigilt ja omavalitsuselt. Seltsi raha kulus raamatute ostule, raamatute köitmisele ja parandamisele, inventari ostule, pidude korraldamisele. Riigi poolt määratud summasid pidi kasutama kirjanduse muretsemiseks. Raamatuid saadi raamatukogule ka eraisikutelt. Annetasid põhiliselt seltsi liikmed või seltsiga seotud isikud. Eraisikute huvi raamatukogu käekäigu vastu algusaastatel pani tugeva aluse seltsi raamatukogu edasisele arengule. Seltsi avalik raamatukogu võeti 1936. aastal OÜ Noor-Eesti kirjastuse osanikuks osatähte hinnaga 58,47 krooni. Osanik olemine võimaldas raamatukogule 25% hinnaalandust oma kirjastuse ilmunud raamatutelt ja 15% teiste kirjastuste raamatutelt.

Alliku valla Kärevere külast pärit üle-eestilise tuntusega kirjanees Jaan Lintrop (1885-1962) annetas 1940. aastal Retla Rahvaraamatukogu Seltsi raamatukogule kaks statistilist albumit. Tema teostest olid raamatukogus: „Igapäevane elu“ (1909), „Nutt ja naer“ (1910), „Willem Elgas“ (1911), „Surnute püha“ (1922), „Türgi enne ja nüüd“ (1930) ja „Muiste“ (1936).

Seltsi avalikus raamatukogus (1919-1940) kulutati kõige rohkem raha ilukirjandusele (63%), kokku 3758,02 krooni. Ilukirjandus moodustas 56%

Retla Rahvaraamatukogu Selts - Retla koolimajas 1932. aastal esitatud näitemäng „Emajõe lööke.“

Erakogu

raamatukogu kogust. Eesti autorite ilukirjanduslikud teosed olid tol ajal tunduvalt kallimad kui tõlketeadused. Kallimate teoste hulgas oli A. H. Tammsaare „Tõde ja õigus“, mis oli ka loetavam raamat avalikes raamatukogudes 1928-1934. Loetavamad olid veel A. Jakobsoni „Vaeste-patuste alev“, R. Rohu „See, millest avalikult ei räägita“ jt.

Loeti ka palju nn teaduskirjandust, näite- ja luule-raamatuid. Kogus oli palju muusikaraamatuid, noote, käsiraamatuid aiandusest, põllumajandusest, ehitusest jm. Loetavamateks olid käsiraamat „Talu käsitööd“ (1936) ja O. Keski kokaraamat „Toit ja tervis“ (1938). Teaduskirjanduse osakaal seltsi kogus oli suhteliselt suurem kui samal ajal vabariigi teistes maaraamatukogudes.

1923. aastal asutati Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing. Loodud ühingu eesmärgiks oli raamatukoguasjanduse edendamine, raamatukoguhoidjate kutsehariduse tõstmine ja nende kutsehuvide kaitsmine. Retla Rahvaraamatukogu Seltsi avaliku raamatukogu esimene ametlik ja kutsega raamatukoguhataja oli Johannes Huut, kes oli ka seltsi asutajaliige ja raamatukoguhataja II järgu kutse omandas 1937. aastal.

Retla Rahvaraamatukogu Seltsi avalik raamatukogu lõpetas oma tegevuse 25. ok-

toobril 1940. aastal riigikorra muutumisega, 26. oktoobrist 1940 kandis raamatukogu nime Retla Rahvaraamatukogu. Seltsi raamatukogu raamatute on füüsiliselt säilinud ja Oisu raamatukogu omanduses „Kreutzwaldi ja Koidula kirjavahetus“ I (1910) ja tõlkeraamatud F. Schiller „Orleani neitsi“ (1912) ning W. Shakespeare „Taani prints Hamlet“ (1930).

Retla Rahvaraamatukogul on mitmel korral muudetud nime ja vahetatud asukohta. 1999. aastast on raamatukogu asukohaks jälle Retla koolimaja, mis asub nüüdseks Oisu alevikus.

Lastekasvatamine koos raamatukoguga on hea märk aktiivsele raamatukogu toimimisele. Raamatukogud on nüüd muutunud rohkem elektrooniliseks, õppekesksemaks, tekkimas on e-raamatukogud. Raamatukogu roll mõistuse tervisekeskuse kooli on muutumas üha olulisemaks. Raamatukoguhoidjalt oodatakse vaimset vormisolekut, head treeningvahendite valikut, oskuslikku juhendamist.

Me oleme valmis, avame uksed ja võtame vastu kõik, kes on juba taibanud: LOEB, MIDA LOED.

EHA MARRANDI

Oisu raamatukogu raamatukoguhoidja
ERÜ maaraamatukogude sektiooni
juhataja liige

Uus lauamäng tutvustab kodumaakonda

Eile esitleti Paide vallitornis Järvamaa koolide ja lasteaedade esindajatele uut õppemängu „Matk mööda Järvamaad“.

„Meil on palju tegusaid ja matkahiimulisi õpetajaid, aga matkata saab meil peamiselt vaid suvel,“ põhjendas projekti eestvedaja Uve Jakimainen matkateemalise täringumängu loomist.

Pärast pikka ja tõsist diskussiooni kõigi omavalitsuste esindajatega on lõpuks valminud Järvamaa kaardiga lauamäng, mille-

ga on kaasas peamiselt maakonna looduse ja keskkonna kohta käivad kolme erineva raskusastmega küsimused. Lauamängu peaesmärk on Jakimainen sõnul äratada lastes huvi oma kodukoha vastu. „Kui nad õpivad, mis meil siin ilusat on, siis ehk hoiavad oma kodukohta ka rohkem,“ ütles ta.

Esialgu saavad kõik maakonna koolid ja lasteaiad ühe või kaks mängu. „Elame - näeme, miks mitte ei võiks tulevikus õppemäng olla igal õpetajal või ka ko-

dudes,“ arvas Jakimainen.

Lauamängu kujundas Saara Kirjastus, pildid joonistas Türi kultuurimaja kunstnik Ülle Kuldkepp.

Mängu väljaandmist toetasid Järva maavalitsus, Järvamaa omavalitsuste liit, keskkonnainvesteeringute keskus ja hasartmängumaksu nõukogu.

TR

